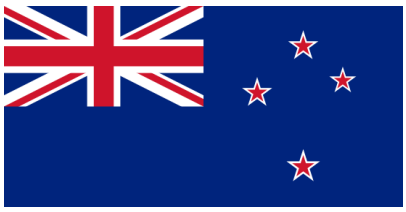
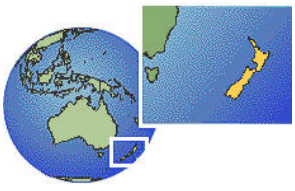
Štát - Nový Zéland (Nový Zéland) :)

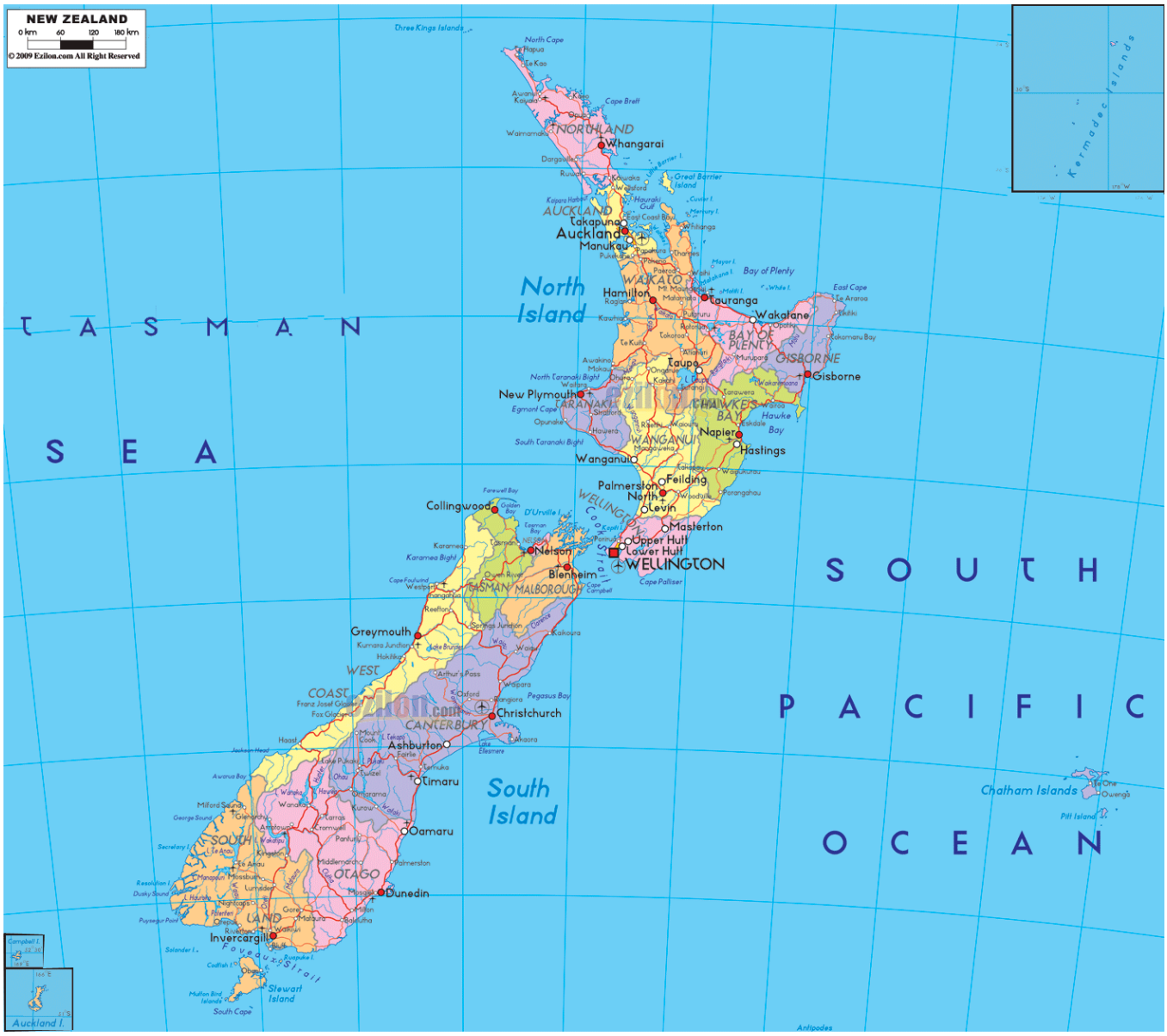
Dejiny

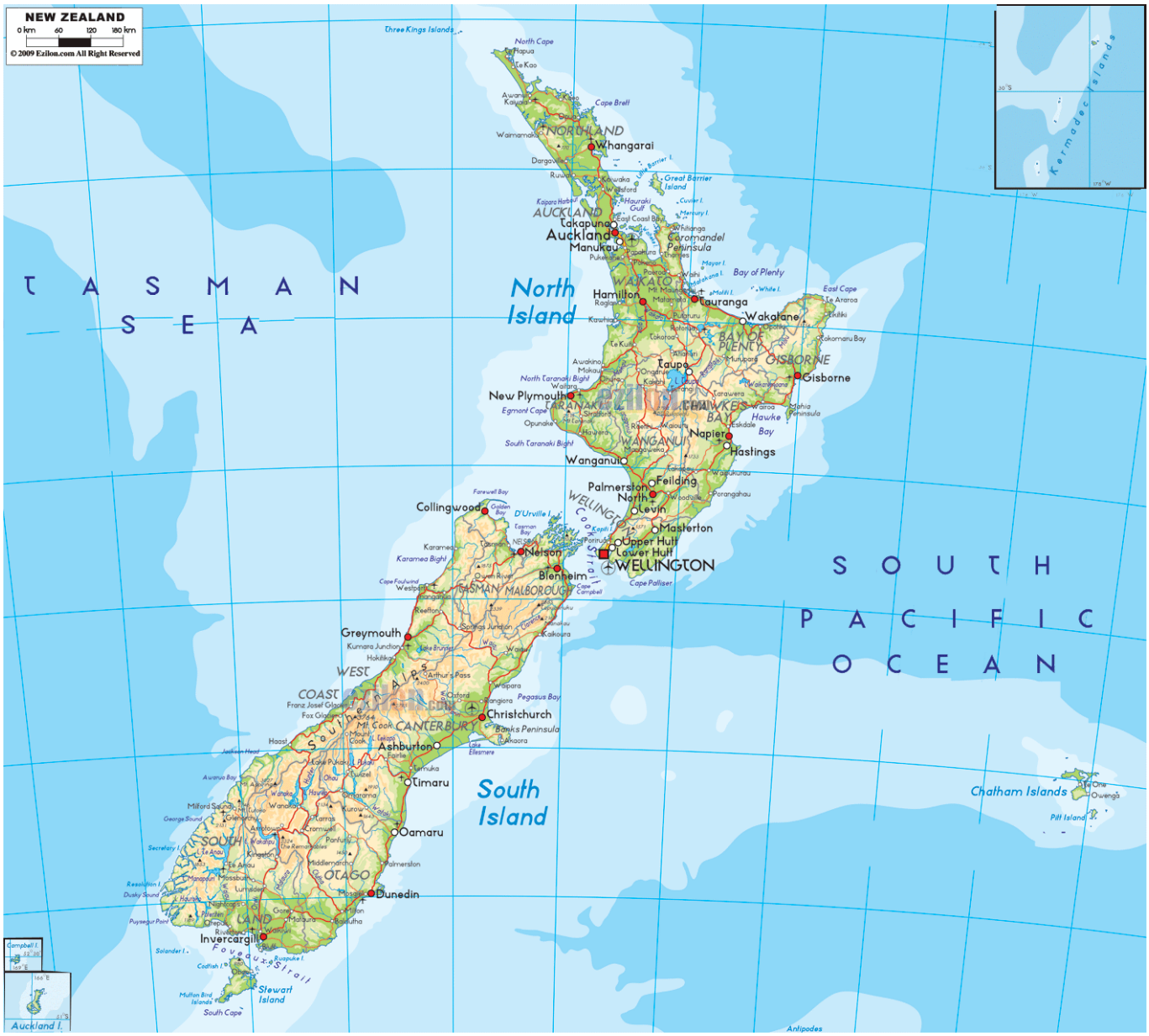
Roku 1769 - kapitán James Cook (1728-1779) vyhlásil Nový Zéland za britské územie.
V 19. storočí - prebiehali prudké boje medzi Európanmi a Maorijmi.
Roku 1835 - krajina sa stala britským protektorátom.
Roku 1840 - bola podpísaná Wattangská zmluva. V tom čase presviedčali mnohých maorijských vodcov, aby odovzdali svoje územia Británii výmenou za britské občianstvo.
Roku 1841 - Nový Zéland sa stal britskou kráľovskou kolóniou.
Roku 1860 - vypukla zlatá horúčka v Otagu (Južný ostrov).
V rokoch 1860-1872 - prebiehali Novozélandské vojny, t.j. boj britských jednotiek a maorijských bojovníkov pre maorijské územia.
V rokoch 1914-1918 - krajina bojovala v 1. svetovej vojne na strane Dohody.
Roku 1931 - v rámci Britského spoločenstva dosiahol Nový Zéland nezávislosť.
Roku 1935 - sa dostala k moci Labouristická strana. Začal rozsiahly program verejných prác. Došlo k znárodneniu najdôležitejších priemyselných závodov.
Roku 1938 - bol zavedený systém komplexnej sociálnej starostlivosti.
V rokoch 1939-1945 - novozélandské jednotky bojovali v 2. svetovej vojne na strane Spojencov.
Roku 1949 - prevzala moc Národná strana. Vypukli robotnícke nepokoje.
Roku 1951 - došlo k podpísaniu Tichomorskej obrannej zmluvy ANZUS s USA a Austráliou. Boli zrušené odbory, čo vyvolalo robotnícke nepokoje.
Roku 1957 - Labouristická strana sa vrátila k moci.
Roku 1960 - Národná strana vyhrala vo voľbách.
Roku 1972 - Labouristická strana sa opäť vrátila k moci.
Roku 1974 - sa uskutočnil pochod Maorijov do Wellingtonu. Za predsedu vlády bol zvolený Wallace Rowling (1927-1995).
Roku 1975 - Národná strana opäť prebrala moc.
Roku 1984 - labouristi sa opäť dostali k moci. Predsedom vlády sa stal David Lang (1942-2005.
Roku 1985 - protijadrová politika zakazujúca kotvenie lodí s jadrovým pohonom alebo jadrovými zbraňami v novozélandských prístavoch spôsobila vážne rozpory vo vzťahoch s USA a s Francúzskom.
Roku 1986 - Spojené štáty (USA) odstúpili od zaručenia obrany Nového Zélandu pod záštitou zmluvy ANZUS.
Roku 1987 - Národná strana vyhlásila podporu labouristickej protijadrovej politike. Došlo k zhoršeniu vzťahov s USA.
Roku 1988 - bola podpísaná zmluva o voľnom obchode s Austráliou.
Roku 1989 - kvôli opätovnej nominácii ministra financií Rogera O. Douglasa (1937) do vlády rezignoval na funkciu Lang. Novým predsedom vlády sa stal Geoffrey Palmer (1942).
Roku 1990 - Národná strana sa vrátila do vlády pod vedením Jima Bolgera (1935). Vláda oznámila krátenie financií pre sociálnu starostlivosť.
Roku 1991 - bola založená Spojenecká strana. Došlo k zlepšeniu vzťahov s USA. V krajine vypukli hospodárske problémy.
Roku 1992 - v referende bola potvrdená reforma volebného zákona. Južný ostrov postihli snehové búrky, pri ktorých zahynulo vyše milióna oviec a jahniat. Po dvoch masových vraždách boli zavedené nové predpisy kontrolujúce vlastníctvo zbraní.
Roku 1993 - Národná strana vyhrala voľby s parlamentnou väčšinou o 1 kreslo. Referendom bolo potvrdené pomerné zastúpenie vo voľbách.
Roku 1997 - prvou ženou na poste predsedu vlády sa stala Jenny Shipleyová (1952).

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

[Ako sa správať v cudzine]

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

· James Hugnes, *Veľká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,

· Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,

· Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

· Vlajky prevzaté a upravené z: http://www.statnevlajky.sk/,

· Polohy štátov prevzaté a upravené z: http://www.zemepis.com/A-Z.php,

· Mapy prevzaté a upravené z: http://www.ezilon.com/maps/.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania